

Järvenpään hyvinvointikertomus 2025

Hyvo johtoryhmä 10.2.2026

Kaupungin johtoryhmä 25.2.2026

Hyvinvointilautakunta 18.3.2026

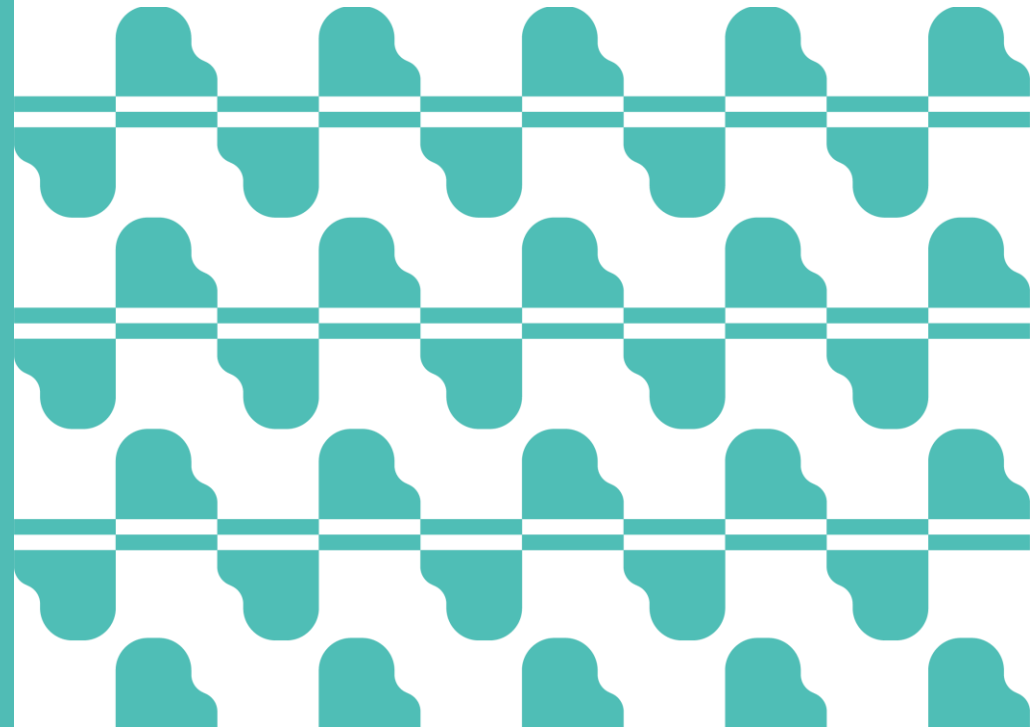
Kaupunginhallitus 24.3.2026

Kaupunginvaltuusto 20.4.2026

Tuomas Tenkanen, johtava asiantuntija

Järvenpää

Poikkihallinnollinen hyvinvointia ja turvallisuutta edistävä työ Järvenpäässä

Hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelma toteuttaa kaupungin strategiaa

Kaikilla on mahdollisuus

1
osallisuuteen

Osallisuus vähentää eriarvoisuutta, köyhyyttä, syrjäytymistä ja syrjintää.

2
liikunnalliseen elämäntapaan

Liikunnallinen elämäntapa ylöpöitää kokonaisvaltaista terveyttä ja toimintakykyä.

3
turvalliseen arkiympäristöön

Turvallinen arkiympäristö vahvistaa elämäntapaa.

4
mielen hyvinvointiin

Mielen hyvinvointi luo pohjan kokonaisvaltaiselle hyvinvoinnille.

Tavoitteet

- Osallisuus vahvistuu ja kuntalaiset tietävät vaikutusmahdollisuistaan.
- Yhteisöllisyys ja eri ikäisten kohtaamiset lisääntyvät.
- Kulttuurihyvinvointi lisääntyy.
- Kuntalaisilla on mahdollisuus jatkuvaan oppimiseen.
- Kuntalaisten työllisyys lisääntyy.
- Digikyvykyys kasvaa kaikissa ikäryhmissä.

Tavoitteet

- Kestävä liikkuminen lisääntyy.
- Liikkuva elämäntapa yleistyy liikuntayhteisöillä ympäristöillä: kaikissa ikäryhmissä, eli ns. ikäkyvykyys kasvaa kaikilla liikkumisen alueilla (harrastus- ja arki liikunta, soveltava liikunta sekä kilpaliikunta).

Tavoitteet

- Väkivallan, lähisuhteiden väkivallan, seksuaalisen häirinnän ja kiusaamisen kokemukset vähenevät.
- Järvenpäälaisten tyytyväisyys asuinalueeseensa pysyy korkeana.
- Ikäntyneiden kaatumistapaturmat vähenevät.
- Hyvinvoinnin ja turvallisuuden näkökulmat tulevat huomioiduiksi rakennetun ympäristön suunnittelussa ja toteutuksessa.
- Liikenneturvallisuus lisääntyy.
- Lähiluontoa ja virkistysalueita on riittävästi ja ne ovat saavutettavia.
- Kuntalaisilla on mahdollisuus monimuotoiseen asumiseen, työhön ja yrittäjyyteen.
- Päihteiden haitat yksilöille ja ympäristölle vähenevät.

Tavoitteet

- Lasten ja nuorten mielenterveys vahvistuu.
- Lasten ja nuorten ahdistuneisuus vähenee.
- Työikäisten ja ikääntyneiden mielenterveys vahvistuu.
- Elämäntapansa hyväksi kokevien järvenpäälaisten määrä pysyy korkeana.
- Kuntalaisilla on mahdollisuus mielekkäiseen tekemiseen, harrastamiseen ja oppimiseen.
- Yksinäisyys vähenee kaikissa ikäryhmissä.

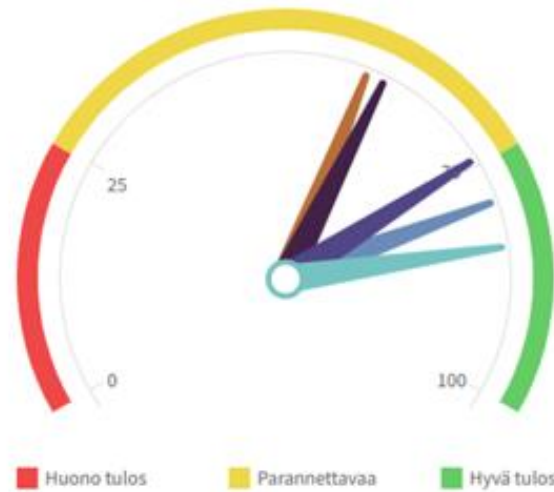
Hyvinvointikertomuksen rakenne

Sisällys

Johdanto	2
Järvenpään kaupungin hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta edistävän työn organisointi	3
Järvenpään kaupungin hyvinvointityö tarkasteltuna TEA-viisarin ja HYTE-kertoimen kautta	4
Hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen yhteistyö Keski-Uudenmaan hyvinvointialueella.....	8
Järvenpääläisten lasten ja nuorten sekä keskiuusimaalaisen aikuisväestön hyvinvointi ja turvallisuus	9
Terveysindeksi	10
Elinolot, koettu terveys ja elämänlaatu	11
Ravitsemus, fyysinen aktiivisuus ja uni	12
Päihteet, mielenterveys ja jaksaminen	12
Osallisuus, yksinäisyys ja väkivaltakokemukset	12
Palvelujen käyttö ja kokemus hoidosta	13
Väkivaltarikosten määrä Järvenpäässä	13
Lasten ja nuorten fyysinen toimintakyky	14
Poimintoja 4. ja 5. –luokkalaisten tilanteesta	15
Poimintoja 8. ja 9. –luokkalaisten tilanteesta	15
Poimintoja lukiolaisten tilanteesta	16
Poimintoja ammatillisissa oppilaitoksissa opiskelevien tilanteesta.....	17
Johtopäätöksiä ja suosituksia	18
Toiminnasta nousseita havaintoja hyvinvoinnista ja turvallisuudesta vuonna 2025.....	19
Hyvinvointiryhmän arvio tavoitteiden toteutumisesta vuodelta 2025	20
Luettelo käytetyistä tietolähteistä.....	26

Järvenpään terveyden edistämisen aktiivisuus

Kaikki sektorit : Järvenpää 2025

- Kuntajohto
- Perusopetus
- Lukiokoulutus
- Ammatillinen koulutus
- Liikunta
- Hyvinvointialueet
- Kulttuuri

Aineisto päivitetty 19.12.2025

Pisteet	Järvenpää	Keski-Uudenmaan hyvinvointialue	Koko maa
Kaikki sektorit	71	70	72
Kuntajohto	79	78	87
Perusopetus	59	61	64
Lukiokoulutus	61	67	69
Ammatillinen koulutus	..	67	66
Liikunta	74	70	69
Hyvinvointialueet	..	67	59
Kulttuuri	84	77	77

Pisteet	2025	2024	2023	2022
Kaikki sektorit	71	71	75	73

Järvenpään HYTE-kerroin

	2022	2023	2024	2025
HYTE-kerroin, 0–100	67	70	72	79
HYTE-kerroin, € / asukas	18,9	19,9	21,7	24,3
HYTE-kerroin, 1 000 €	855	899,8	1 044,6	1138,3
Prosessi-indikaattoreiden keskiarvo (HYTE-kerroin)	85	85	91	91
Tulosindikaattoreiden keskiarvo (HYTE-kerroin)	49	55	54	67

HYTE-kertoimen tuloskehityksestä

Oman kunnan HYTE-kerroin, (0-100)

Lähde: Sotkanet

Oman kunnan pisteet	Pisteiden vuosimuutos	Oman kunnan sijoitus
79/100	7	4

Oman kunnan tulosindikaattorit

Lähde: Sotkanet

Oman kunnan pisteet	Pisteiden vuosimuutos	Oman kunnan sijoitus
67/100	13	14

Oman kunnan prosessi-indikaattorit

Lähde: Sotkanet

Oman kunnan pisteet	Pisteiden vuosimuutos	Oman kunnan sijoitus
91/100	0	12

HYTE-kerroin, (0-100)

Lähde: Sotkanet

Parhaat pisteet kunnista	Heikkoimmat pisteet kunnista
85	37

Tulosindikaattorit

Lähde: Sotkanet

Parhaat pisteet kunnista	Heikoimmat pisteet kunnista
90	26

Prosessi-indikaattorit

Lähde: Sotkanet

Parhaat pisteet kunnista	Heikoimmat pisteet kunnista
94	27

Onnistumiset ”täydet pisteet”

Kunnan palveluiden suunnittelussa ja kehittämisessä hyödynnetään asiakasraateja ja foorumeja

Kunnan talousarviossa ja –suunnitelmassa määritellään talousarviovuodelle mittarit, joilla seurataan väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteiden toteutumista

Kunnan tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessa arvioidaan valtuustokausittain kunnan hyvinvointi- ja terveystavoitteiden toteutuminen

Kunnassa toimii erikseen nimetty asiantuntija, suunnittelija tai vastaava, joka koordinoi hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä

Kunta madaltaa kulttuuriin osallistumisen kynnystä

Hyte-koordinaattori tai –suunnittelija kunnassa

Valtuustolle raportoidaan vuosittain elintavoista ja niissä tapahtuneista muutoksista

Työkyvyttömyyseläkettä saavat 25–64-vuotiaat, skaalattu HYTE-indikaattori

Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitajaksot 65 vuotta täyttäneillä, skaalattu HYTE-indikaattori

Parannettavaa

Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17-24-vuotiaat, skaalattu HYTE-indikaattori

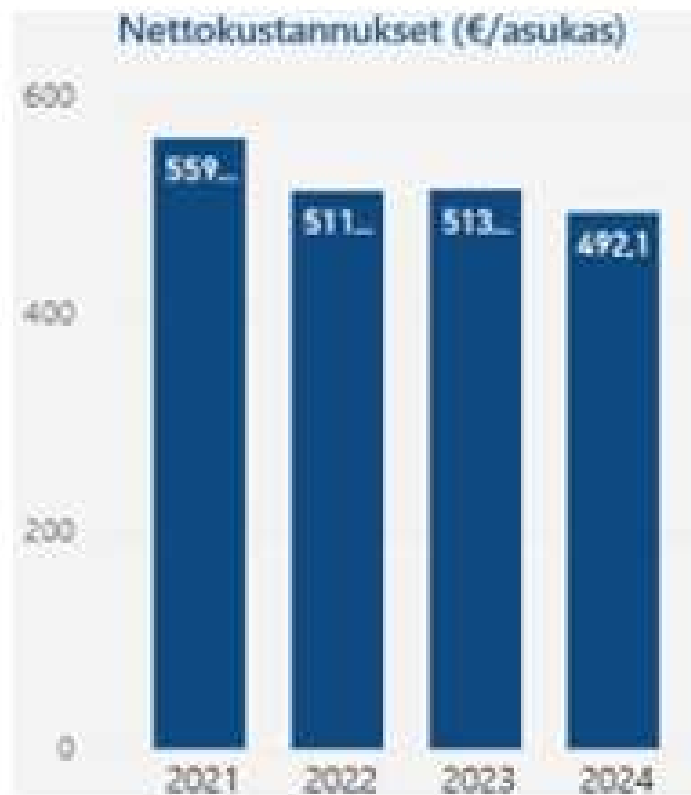
Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25-64-vuotiaat, skaalattu HYTE-indikaattori (parantunut, mutta edelleen parannettavaa)

Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi, skaalattu HYTE-indikaattori

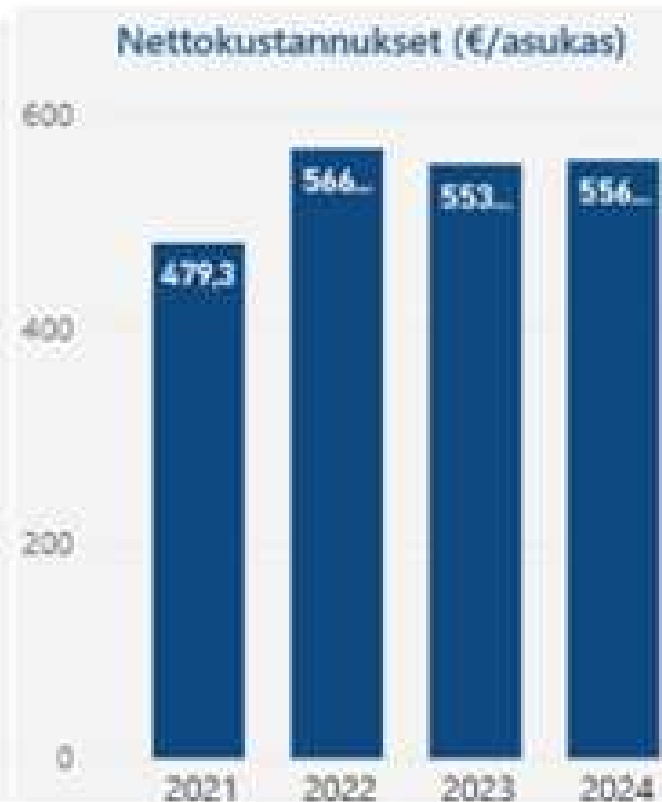
- **Huom! On koko ajan pyrittävä parempaan ja muistettava, että tuloksiin vaikuttaa myös vertailu toisiin kuntiin (skaalatut HYTE-indikaattorit)!**
- **Mitä Järvenpäässä tehdään, jotta onnistutaan paremmin?**

HYTE-raportti (kuntien hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kustannukset)

Järvenpää

Keski-Uudenmaan hyvinvointialue

[HYTE-raportti](#)

Hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelman toimenpiteiden toteutuma 2025

27

toteutunut

2

toteutunut osittain

12 tavoitetta
29 toimenpidettä

Hyvinvointi-
suunnitelman
toimenpiteet ovat
edenneet hyvin
tavoitteita
edistään

[PowerBI raportointi](#)

Ilmiöindikaattorit Kuntamaiseman johdon työpöytä -portaalissa

- Hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelmaan valitut ilmiöindikaattorit on kaikki kootusti portaalissa.
- Indikaattoreissa on kansallisten seurantatutkimusten lisäksi valittu kunnan omia indikaattoreita.

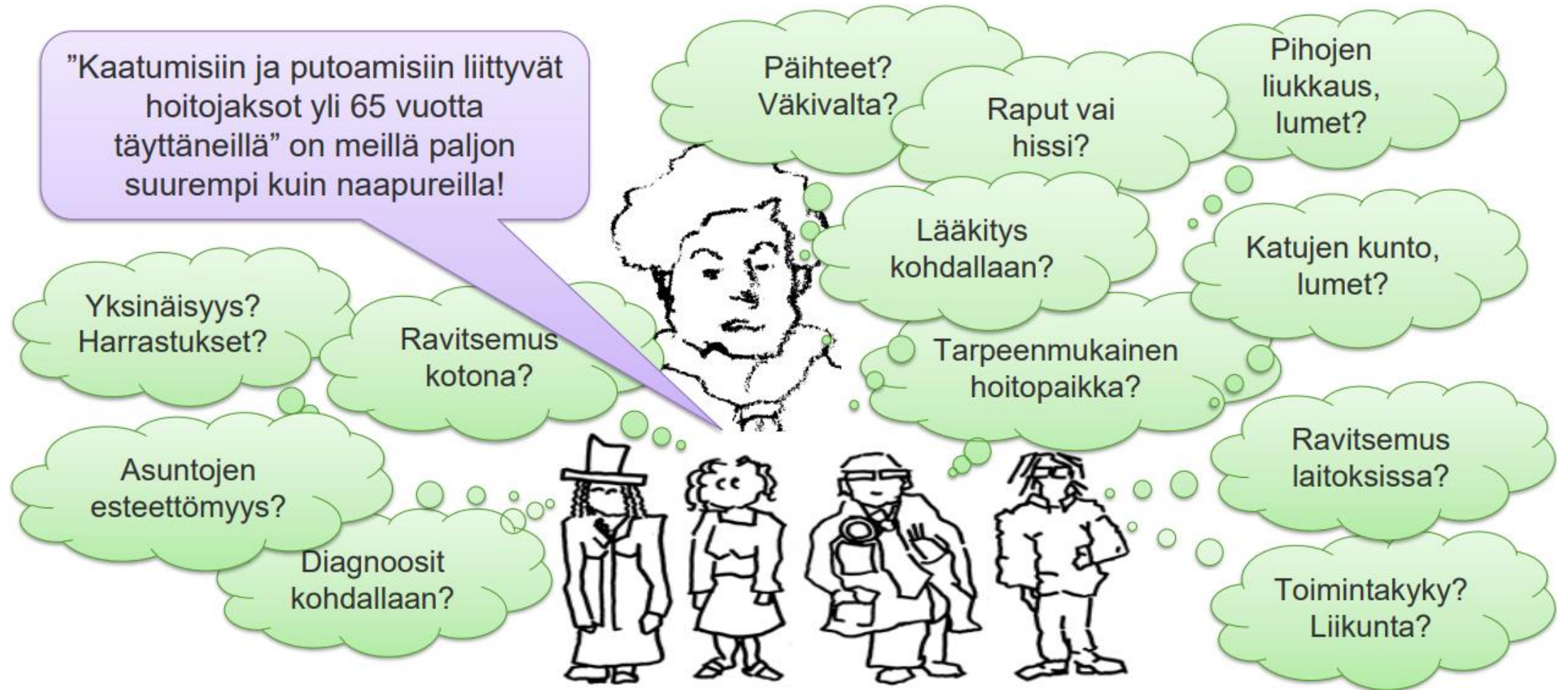
[PowerBI raportointi](#)

Esimerkki indikaattorista, joka kuvaa isompaa ilmiötä: koululounas

Lähde: THL

Esimerkki indikaattorista, joka kuvaa isompaa ilmiötä: kaatumiset

Väkivaltarikokset Järvenpäässä 2022 – 2024, kaikki

Poliisille ilmoitetut rikokset (1)	2023	2024	2024	2025	Muutos	Muutos%
			Tammi - joul	Tammi - joul		
Rikoslakirikokset	4 973	5 160	5 160	4 215	-945	-18,31% ▼
Rikoslakirikokset (pl liikenne)	4 355	4 494	4 494	3 449	-1 045	-23,25% ▼
Rikoslakirikosten (pl liikenne) selvitys %	42,0%	40,8%	40,8%	50,7%	9,9	▲
Pimeinä tulleiden rikoslakirikosten (pl liikenne) selvitys %	19,2%	11,4%	11,4%	15,4%	4,0	▲
Rikoslakirikosten (pl liikenne) tutkinta-aika	300	273	273	297	24	8,85% ▲

Väkivaltarikokset yhteensä	452	507	507	368	-139	-27,42% ▼
Väkivaltarikosten selvitys %	69,7%	56,4%	56,4%	74,2%	17,8	▲
Pimeinä tulleiden väkivaltarikosten selvitys %	31,2%	25,6%	25,6%	24,0%	-1,6	▼
Väkivaltarikosten tutkinta-aika	376	322	322	294	-28	-8,76% ▼
Pahoinpitelyrikokset yhteensä	427	469	469	342	-127	-27,08% ▼
Pahoinpitelyrikokset yleisellä paikalla	219	221	221	176	-45	-20,36% ▼
Pahoinpitelyrikokset yksityisellä paikalla	207	248	248	166	-82	-33,06% ▼
Törkeät pahoinpitelyt	23	18	18	13	-5	-27,78% ▼
Henkirikokset yrityksineen	2	11	11	7	-4	-36,36% ▼
Henkirikokset	0	1	1	0	-1	-100,00% ▼
Seksuaalirikokset yhteensä	69	89	89	67	-22	-24,72% ▼
Raiskausrikokset	23	27	27	19	-8	-29,63% ▼
Lapsen seksuaalinen hyväksikäyttö	18	30	30	17	-13	-43,33% ▼
Muut seksuaalirikokset	28	32	32	31	-1	-3,12% ▼
Seksuaalinen ahdistelu	12	19	19	14	-5	-26,32% ▼

Järvenpäälaisten lasten ja nuorten hyvinvointi 2025 lukuina

71 % nuorista on tyytyväisiä elämäänsä.

12 % nuorista kokee itsensä yksinäiseksi.

4-5-luokkalaisista yksinäisyyttä kokee 6 %.

32 % 8-9-luokkalaisista työistä on kokenut kohtalaista tai vaikeaa ahdistuneisuutta.

Saman ikäisistä pojilla ahdistuneisuutta on 14 prosentilla.

22 % nuorista on kokenut seksuaalista häirintää.

15 % ammattikoululaisista on kokeillut kannabista vähintään kaksi kertaa. (13,5 % v. 2023)

78 % harrastaa jotain vähintään kerran viikossa. (Huom! Ei enää summaindikaattori, luku ei ole vertailukelpoinen edelliseen.)

64 % pitää koulunkäynnistä.

Ammatillisen oppilaitoksen opiskelijoista koulunkäynnistä pitää 82 %, 8-9-luokkalaisista vain 51 %.

Vähintään viikoittain koulukiusaamista on kokenut

11 % 4-5-luokkalaisista, mutta vain 2 % lukiolaisista.

Koulukiusaamista esiintyy eniten alakoulun neljännellä ja viidennellä luokalla ja vähiten lukiossa.

Yläkouluikäisten humalajuominen 8.-9. lk v.2023 12 % ja v. 2025 6 %

Lukiolaisten humalajuominen v. 2023 16 % ja v. 2025 10 %

Ammattikoululaisten humalajuominen v. 2023 18 % ja v. 2025 13 %

Vähintään tunnin päivässä liikkuvat

4-5-luokkalaiset	8-9-luokkalaiset	lukiolaiset	ammatillisessa oppilaitoksessa opiskelevat
45 %	29 %	20 %	20 %

Voi keskustella asioistaan vanhempiensa kanssa usein tai melko usein

4-5-luokkalaiset	8-9-luokkalaiset	lukiolaiset	ammatillisessa oppilaitoksessa opiskelevat
81 %	68 %	72 %	65 %

Keskiuusimaalaisten aikuisten hyvinvointi 2024 lukuina

33,7 % käyttää kasviksia ja hedelmiä ravitsemussuosittelusten mukaisesti

28,1 % ylittää lihavuuden raja-arvon.

50 % kokee olevansa onnellinen.

68,5 % kokee elämänsä erittäin tai hyvin turvalliseksi.

4,8 % kokee elämänsä turvatomaksi.

12,9 % kokee itsensä yksinäiseksi.

55,9 % liikkuu liian vähän verrattuna terveysliikuntasuosituksiin.

29,2 % on alkoholin liikakäyttäjiä.

83,6 % on tyytyväisiä asuinalueensa olosuhteisiin.

36,3 % kokee terveytensä keskitasoiseksi tai sitä heikommaksi.

28,3 % ei usko jaksavansa työskennellä vanhuuseläkeikään saakka.

24,7 % on joutunut tinkimään ruoasta, lääkkeitä tai lääkärikäynneistä.

Psyykkisesti merkittävästi kuormittuneet

13,9 % 2022
15,7 % 2024

12,2 % on kokenut fyysistä tai henkistä lähisuhdeväkivaltaa.

Tupakoivat 20-64-vuotiaat			Tupakoivat yli 65-vuotiaat			Päivittäin nuuskaavat 20-64-vuotiaat		
2020	2022	2024	2020	2022	2024	2020	2022	2024
10,2 %	9,5 %	11 %	7 %	7,7 %	4,8 %	2,9 %	2,6 %	3,5 %

Johtopäätöksiä aikuisten hyvinvoinnista

- Aikuisten hyvinvoinnin kokonaiskuva Järvenpäässä ja Keski-Uudellamaalla on kohtuullisen vakaa, mutta sisältää joitakin hälyttäviä merkkejä. **Taloudellinen kuormitus, mielenterveyden haasteet** ja **yksinäisyyden lisääntyminen** ovat keskeisiä heikkouksia. **Liikunta, ravitseminen** ja **uni** kaipaavat väestötasolla selkeää vahvistamista.
- Myönteisiä seikkoja on **turvallisuuden tunne, digipalvelujen käyttö, fyysisen toimintakyvyn säilyminen** ja **osallistuminen yhteisöön**, jotka ovat suhteellisen hyvällä tasolla.
- Kokonaisuutena kehityssuunta on osin parantunut, mutta vaatii määrätietoista työtä, jotta hyvinvoinnin erot eivät kasva ja riskitekijät eivät kasautuisi erityisesti haavoittuville ryhmille.

Aikuisväestön hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämiseksi on seuraavat seikat huomioitava

- **Vahvistamme mielenterveyttä ja jaksamista**
Matalan kynnyksen tukea, ennaltaehkäiseviä palveluja ja työkäisten jaksamista tukevia ratkaisuja.
- **Ehkäisemme yksinäisyyttä ja vahvistamme yhteisöllisyyttä**
Lisää kohtaamispaikkoja, ryhmätoimintaa ja osallistumismahdollisuuksia eri ikäryhmille.
- **Lisäämme liikettä arkeen**
Toimenpiteiden kohdentamista vähän liikkuviin ja liikkumista tukevia ympäristöjä (kävely, pyöräily, matalan kynnyksen harrastukset). Liikkumis- ja elintapaohjaus.
- **Parannamme ravitsemusta ja tuemme terveitä elintapoja**
Edistä kasvisten käyttöä, terveellistä ruokailua ja ylipainon ehkäisyä koko väestössä. Elintapaohjaus.
- **Edistämme riittävää unta ja palautumista**
Palautumis- ja uniohjausta erityisesti työkäisille. Elintapaohjaus. Yhteistyö järjestöjen kanssa.
- **Vähennämme päihdehaittoja**
Paikallinen alkoholipolitiikka (PÄKKA)-toimintamallin hyödyntäminen, vastuullisen juhlimiskuluttuurin ja turvallisuuden edistäminen Festari Pakka-mallin avulla.

Johtopäätöksiä lasten ja nuorten hyvinvoinnista

- Järvenpäässä lasten ja nuorten hyvinvoinnissa on **selvästi enemmän myönteisiä kuin kielteisiä kehityskulkuja**. Fyysinen toimintakyky, turvallisuuden tunne, kiusaamisen väheneminen ja päihdekäytön lasku muodostavat vahvan perustan.
- Samalla **mielenterveyden kuormitus, seksuaalinen häirintä, kouluruokailun heikkeneminen ja osalla univaje** muodostavat kriittisiä haasteita, joihin tarvitaan edelleen määrätietoisia toimia.

Lasten ja nuorten hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämiseksi on seuraavat seikat huomioitava

- **Vahvistamme mielenterveyttä ja vähennämme kuormitusta**
Lisää matalan kynnyksen tukea, varhaista tunnistamista ja yhteisöllisyyden edistämistä.
- **Tuemme terveellisiä elintapoja arjessa**
Kouluruokailun houkuttelevuuteen, aamupalan ja riittävän unen edistämiseen sekä nuorten arjen palautumiseen panostaminen.
- **Lisäämme liikettä ja vahvistamme fyysistä toimintakykyä**
Liikkumista tukevia koulupäiväratkaisuja ja saavutettavia ja matalan kynnyksen harrastuksia, erityisesti vähän liikkuville.
- **Ehkäisemme kiusaamista, väkivaltaa ja häirintää**
Turvallisuuskulttuurin vahvistaminen lasten ja nuorten toimintaympäristöissä, tunne- ja kaveritaitojen edistäminen ja varhaisen puuttumisen mallit ikätasoisesti.
- **Vahvistamme osallisuutta ja yhteisöllisyyttä**
Nuorten vaikutusmahdollisuuksien lisääminen, kohtaamisten mahdollisuuksien, harrastustoiminnan ja kulttuurihyvinvoinnin tukeminen